

TAMPEREEN SEUDUN METSÄNOMISTAJAT RY

www.tasemo.fi

Jäsenlehti 3/2023

14.11.2023

PUHEENJOHTAJALTA

Hyvät tasemolaiset!

Vuosi 2023 lähestyy loppuaan ja alustavaa arviota kuluneesta vuodesta voidaan jo nyt tehdä.

Vuosi on ollut Tasemon toiminnassa jälleen normaalin toiminnan vuosi. Se tarkoittaa monipuolista ja vilkasta toimintaa. Olemme kuulleet

luento- ja esitelmätilaisuuksissa monista ajankohtaisista ja monia askarruttavista metsäisistä aiheista. Olemme tehneet opintoretkiä lähelle ja vähän kauemmaksikin ja tutustuneet metsänhoitoon ja metsäteollisuuteen erilaisissa ympäristöissä ja eri kokoisissa kohteissa. Osallistujia on riittänyt, mistä voidaan todeta, että valitut aiheet ja kohteet ovat olleet jäseniä kiinnostavia. Kiitos kaikille osallistuneille! Tässäkin yhteydessä on syytä osoittaa erityiskiitos Inhan Maurille, joka on ollut pääosassa tapahtumia järjestettäessä.

Kulunut vuosi on ollut metsäalalla muutenkin varsin vilkas. EU:n suunnalta on tullut erilaisia tietoja suomalaisiin metsiin liittyvistä suunnitelmista ja kannanotoista. Niistä viimeisin on neuvottelutulos ennallistamisasetuksesta. Viimeisimmät tiedot viittaavat siihen, että pahimmat uhkakuvat sen vaikutuksista ovat väistymässä ja päätösvalta säilyy Suomella suomalaisiin metsiin liittyen. Tätä kirjoitettaessa yksityiskohdista ei vielä ole julkista tietoa saatavissa. Sinänsä sekä ennallistamisasetuksen että muidenkin suunnitelmien tavoite on oikean suuntainen. Ilmastonmuutokseen on suhtauduttava vakavasti ja sen vaikutusten vähentämiseen on suunnattava voimavaroja. Miten se tehdään, on sitten se, mistä ollaan eri mieltä: suomalaiset EU:n kanssa ja myös

suomalaiset keskenäänkin. Selvää kuitenkin on meidän metsänomistajien mielestä, että kaikkea eurooppalaista hiilipäästöä ei voida säilyttää suomalaisten metsien hiilinielujen kontolle, vaikka ne kasvaisivat kuinka vauhdilla.

Tähän samaan aihepiiriin liittyy myös luontokato eli luonnon monimuotoisuuden väheneminen. Luontokadon pysäyttämiseen pyritään tuolla luonnonsuojelusektorilla useimmiten sillä, että metsiä ei saisi hakata ollenkaan tai hakkuumääriä pitäisi ainakin radikaalisti vähentää. Tämä taas on ilmastonmuutoksen kannalta kohtalokasta, jos vain tähdätään lahopuun ja vanhojen puiden lisäämiseen metsissä. Minusta nykyiset sertifiointiohjeet antavat melko hyvät suuntaviivat hyvään metsänhoitoon myös ilmastonmuutoksen ja luontokadon näkökulmasta.

Vuoden lopuksi toteutettiin yhteistyössä Etämetsänomistajien Liiton ja Pääkaupunkiseudun ja Oulun metsänomistajayhdistysten kanssa uusiin metsänomistajiin suunnattu jäsenhankintakampanja. Kutsut lähtivät Metsäkeskuksen avulla n. 1800 alle 5 vuotta metsää omistaneille metsänomistajille. Valitettavasti Tampereen seudun noin 600 kutsutusta vain 1 % osallistui iltatilaisuuteen. Missä lieenee syy tähän, sitä on hyvä rauhassa pohtia. Ehkä syynä on yleisestikin havaittu vähäinen innostus yhdistystoimintaan. Kuka tietää?

Nyt on toisen kolmivuotiskauteni viimeinen vuosi puheenjohtajana kulumassa loppuun. Se tarkoittaa sitä, että ensi maaliskuun vuosikokouksessa pääsette valitsemaan uuden puheenjohtajan yhdistykselle. Tässä yhteydessä haluan esittää kaikille Tampereen Seudun Metsänomistajat ry.:n jäsenille lämpimät kiitokset kuluneiden 6 vuoden yhteistyöstä! Joka tapauksessa yhteinen työ metsänhoidon ja metsänomistajien hyväksi jatkuu. Toivotan kaikille teille arvoisat tasemolaiset hyviä hakkuukelejä tulevalle talvelle ja rauhallista adventinaikaa!

Matti Ilveskoski

LEHDEN TEKEMISESTÄ JA VARAPUHEENJOHTAJAN PALSTA

Tämä lehti tulee nyt poikkeuksellisesti kirjekuussa. Pitkäaikainen toiveeni muistaa koko jäsenkuntaa jollakin tavoin on toteutunut Tasemon seinäkalenterin 2024 muodossa. Heti pahoittelut heille, joiden kuvaa ei kalenterista löydy ja samoin heille, joiden kuva on mutta eivät olisi sitä halunneet. Kuvat ovat tapahtumistamme vuosien kuluessa. Projektin toteutukseen saatiin myös 4 yritystä tukemaan sitä ja sen vuoksi kalenterissa ovat Ponssen, UPM:n, Laania ja Uittokaluston toimittamat kuvat. Kalenteriin voi vuoden kuluessa merkitä Tasemon tulevat tapahtumat. Kalenteri lähtee kaikille tällä hetkellä jäsenrekisterissä oleville, myös heille, joiden jäsenmaksu on tältä vuodelta maksamatta. Vuoden lopussa siivoan rekisterin ja poistan maksamattomat. Jos et ole maksanut ja haluat jatkaa jäsenyyttä niin voit tehdä maksun vielä nyt. Epävarmoissa tilanteissa voit kysyä mikä on maksutilanteesi.

Vuoden viimeinen lehti ja sen toteutustapa on muutenkin erilainen. Kohdassa menneitä tapahtumia on kuvaus Sahalan kartanon retkestä, johon pyysin osallistujilta kommentteja, kuvausta ja palautetta matkasta. Ne kaikki ovat nyt julkaistuna sellaisenaan artikkelissa, vain kohdat, joista kirjoittajan olisi tunnistanut, olen poistanut. Kiitokset kaikille kirjoittajille.

Ruotsin matkasta pyysin matkakertomusta oppaaltamme Mikko Pihalta ja sainkin kattavan, asiallisen ja laajan kuvauksen matkasta. Voin hiukan tähän täydentää kertomusta. Linnan kasvitieteellisessä puutarhassa meidän piti jakautua kahteen ryhmään, Mikko toimi toisen ryhmän tulkkina ja Tasemon jäsen Torbjörn Nikus ansiokkaasti toisen ryhmän tulkkina, kiitokset hänelle siitä. Paluumatkalla Uppsalasta Tukholmaan 'poikkiesimme myös Beijerissa'. Eero Kauppila piti meille laajan ja monipuolisen esitelmän Saksan metsistä ja metsätaloudesta perustuen viimekesäiseen Saksan matkaansa muutamien tasemolaisten kanssa. Kiitokset siitä Eerolle.

Carbofexin retkestä raportoi Veikko Rouhiainen, hänelle kiitokset siitä. Jäsenistön mielipiteitä on luettavissa myös keväisen metsätaitokilpailun menestyjien haastatteluissa, joissa hyvänä apuna oli Pertti Kauppinen ja kiitokset taas Pertille ja kaikille haastatelluille.

Lopuksi kiitos Tommi Takalalle, faktatiedon löytämisestä.

Lehden kansikuvassa on varoittavana esimerkkinä ruotsalaisia kirjanpainajan tuhoja. Kuvassa on myös jutussa mainittu villisikojen ruokinta automaatti ja kuva käymälämme hakkuukohteelta.

Kevään ja ensi vuoden ohjelma on jo suunnitteilla ja osaksi varmistunut. Laikun esitelmätilaisuuksiin saamme ainakin Metsäteollisuus ry:n, Suomen metsäsäätiön ja Kinnaskoski Oy:n. Korostan taas, että kaikkien sähköpostiosoitteita kaivattaisiin tiedottamiseen. Tapahtumat pyritään päivittämään kyllä sivuillemmekin. Retki Lahteen toteutetaan 18.4.2024, lopullinen ohjelma tulee vuosikokouksen 6.3 jälkeen ilmestyvään lehteen. Rauman uudelle sahalle pyritään saamaan matkat ja jokunen lähialueen käyntikohdekin on suunnitteilla.

Vaikka tässä pikkujoulukautta mennään niin ensi vuonna ei ole tarkoitus järjestää pikkujouluja. Sen sijaan on suunnitteilla elokuulle 2024 kesäjuhlaa, mutta siitä aikanaan.

Matti omassa tervehdyksessään jo kertoikin tulevista muutoksista. Nyt on hyvä aika miettiä ja etsiä sopivia ehdokkaita Tasemon hallitukseen, jossa on taas erovuoroisia jäseniä. Itselläni tulee myös 2 hallituskautta täyteen, joten keväällä tarvitaan 2 uutta hallituksen jäsentä. Itse voin, jos uusi hallitus niin päättää, jatkaa jäsenrekisterin hoitamista ja näitä lehtien tekemisiä, mutta hallituksen ulkopuolella.

Hyviä juhla-aikoja kaikille !

TULEVIA TAPAHTUMIA

Laikun esitelmätilaisuudet

11.1.2024 klo 17-20 Metsäteollisuus ry, Marjaana Suorsa

Innovaatiopolitiikan päällikkö, TKI-politiikka ja uudistuminen ja

Katriina Valkeapää, Tuoteasiantuntija : **Metsäteollisuuden uudet innovaatiot ja tuotteet**

15.2.2024 klo 17-20, Suomen metsäsäätiö, Eetu Punkka,

Viestintäasiantuntija : **Suomen Metsäsäätiö – suomalaisen metsäelinkeinon edistäjä**

Kinnaskoski Oy, Jaakko Toijala, Metsäpäällikkö: Kinnaskoski Oy:n esittely ja kuulumiset

3.4.2024 klo 17-20 T:mi Aune Rummukainen, Aune Rummukainen, yliopettaja, maanmittari: Kiinteistön rajojen selvittäminen

6.3.2024 klo 17.00 Vuosikokous, paikka ja ohjelma Tasemon sivuilla

16.4.2024 Retki Lahteen: Iskun huonekalutehdas, UPM uusien biotuotteiden laboratorio , ohjelma vuosikokouksen jälkeen ilmestyvässä jäsenlehdessä

MENNEITÄ TAPAHTUMIA

Metsämatka Ruotsiin 1.-4.10.2023

Sain keväällä soiton Pekka Tammiselta PT-Matkoista ja Pekka kysyi olisinko halukas lähtemään oppaaksi ja tulkiksi Tampereen seudun metsänomistajien matkalle Ruotsiin. Kauaa en asiaa miettinyt ja vastasin Pekalle myöntävästi. Muutaman kerran Pekan kanssa suunniteltiin matkaa puhelimesta ja järjestelyt vaativat useamman sähköpostin ja puhelun Ruotsiin. Olen ollut opiskeluaikoina Ruotsissa harjoittelussa ja työuran aikana myös tekemisissä ruotsalaisten metsäasioiden kanssa, mutta tätä matkaa varten piti kyllä lähteä vierailukohteiden etsinnän kanssa niin sanotusti puhtaalta pöydältä. Kaikki saatiin kuitenkin järjestettyä ennen matkan alkua.

Tähän alkuun ensin yleistä tietoa Ruotsin metsistä. Metsien kokonaispinta-ala on 40,8 miljoonaa hehtaaria, josta tuottavaa metsämaata 23,5 miljoonaa hehtaaria. Puuston kasvu vuonna 2019 oli noin 119 miljoonaa kuutiota ja hakkuut vuonna 2021 noin 97 miljoonaa kuutiota. Kuusen osuus hakkuista on 55%, männyn 33 % ja loput lehtipuita. Puolet Ruotsin metsäpinta-alasta on yksityisomistuksessa, neljäsosa on yksityisten yritysten omistuksessa, loput metsät ovat valtion tai muiden julkisyhteisöiden omistuksessa. Suurin metsänomistaja on valtiollinen Sveaskog, joka omistaa noin 15% Ruotsin metsistä. Puuta Ruotsin metsistä löytyy noin 3,2 miljardia kuutiota. Oma matkani alkoi Raumalta Onnibussin kyydissä Turun satamaan, jossa tapasin muut matkalaiset. Viking Grace vei seurueen turvallisesti Tukholmaan, jossa oltiin maanantaina 2.10. aamutuimiin. Tukholmasta bussi otti aamuruuhkassa suunnaksi Uppsalan ja siellä tarkemmin Jällaskolanin, jossa meitä odottivat Skogsstyrelsen miehet Patrik ja Sven. Skogsstyrelse

vastaa meikäläistä Metsäkeskusta. Miehet esittelivät meille Ruotsin metsätaloutta yleisesti.

Varsinaisen tietopaketin saimme kirjanpainajasta, tuosta kuusikoita kurittavasta tuohyönteisestä. Kirjanpainaja on merkittävä tuholainen Ruotsissa. 2010-luvun jälkimmäisellä puoliskolla ilmasto on ollut sellainen, että se on stressannut metsiä ja suosinut kirjanpainajaa. Pohjois-Ruotsia myöten on esiintynyt kaksi kirjanpainajasukupolvea kesässä. Vuosina 2021-2022 kirjanpainaja tuhosi kuusikoita Ruotsissa noin 13 miljoonaa kuutiota, joista Sörmlannissa ja Örebrossa vuonna 2022 yksistään noin 5 miljoonaa kuutiota. Me vierailimme suurin piirtein tuolla alueella. Samaan aikaan Suomessa ja Norjassa ei ole ollut suuria kirjanpainajatuhoja, mutta vastaavasti Keski-Euroopassa niitä on esiintynyt. Ilmastonmuutos lisää edelleen riskiä kirjanpainajatuhoille. Vuotuisen keskilämpötilan on ennustettu nousevan Ruotsissa keskimäärin kolme astetta ja samaan aikaan sateiden määrä lisääntyy 15-20%. Samanaikaisesti riski kesän kuivuudelle nousee. Kävimme Jällaskolanin metsässä kirjanpainajan vaivaamassa kuusikossa. Puusto oli noin 50-vuotiasta, osa puista oli vielä vihreitä ja näyttivät olevan elossa, mutta tarkempi tutkiminen osoitti niiden olevan kuolleita. Syksy oli ollut Ruotsissa niin märkä ja puut olivat saaneet ilmasta sen verran kosteutta, että olivat pysyneet vihreinä.

Mitä sitten voimme tehdä, että sama ei toistu Suomessa? Seuraavassa muutamia vinkkejä.

1. Vältä kuusen istuttamista liian kuiville kasvupaikoille ja suosi sekapuustoa. Tämä on joskus haastavaa riistakantojen vuoksi. Patrik tiivistä asian yhteen lauseeseen. Jos hirvi päättää istutettavan puulaji, niin seuraavaksi kirjanpainaja päättää mitkä kuusikot hakataan seuraavaksi.
2. Kuviorajoille tulisi muodostaa raivaus- ja harvennusvaiheessa sekapuusto, joka sisältää lehtipuustoa.
3. Ruotsissa ei suositella harventamaan yli 40-vuotiasta tai yli 20 m pitkää kuusikkoa. Suomessa tuota ikärajaa pitää ehkä hieman nostaa ylöspäin.
4. Raivaa ja harvenna ajoissa, näin puusto pysyy elinvoimaisena, eikä stressaannu toimenpiteistä.
5. Vältä muodostamasta kuviorajoja, jotka rajoittuvat vanhaan kuusikkoon. Riski tuulikaatoihin ja sen myötä kirjanpainajatuhoihin kasvaa.
6. Korjaa tuulikaadot metsästä, ne ovat kasvualustoja kirjanpainajatuhoille.
7. Säästä kuorettomia kuolleita puita metsässä. Ne tarjoavat asuinpaikkoja kirjanpainajan vihollisille.

Lopuksi ihmettelimme vielä villisikojen ruokinta-automaattia ennen siirtymistä lounaspaikkaan. Ruotsissa kyseisiä sorkkaeläimiä on noin 300 000 kpl. Sorkkaeläinkannat ovat muutenkin selvästi korkeampia Ruotsissa Suomeen verrattuna.

Lounaan jälkeen bussi kuljetti meidät Uppsalan keskustaan Carl von Linnén puutarhaan ja talolle jossa hän aikanaan oli asunut. Linné (1707-1778) oli luonnontutkija, joka kehitti eliöiden luokitteluopin eli taksonomian. Hän kuvasi, nimesi ja järjesti valtavan määrän kasveja eläimiä. Linné tunnetaan myös tutkimusmatkailijana ja lääkärinä.

Talo, jossa Linné oli asunut, on nykyään museona. Museossa oli esillä runsaasti 1700-luvun esineistöä mm. Linnén tutkimusmatkoilta Lappiin.

Puutarhassa kasvaa yli 1000 kasvilajia.

Ensimmäinen päivä oli nyt majoittumista vaille valmis. Majoitus oli varattu Arenahotellista Uppsalasta. Ennen illallista oli hetki aikaa hengähtää ja vaikka poiketa läheisessä ruokakaupassa tutkimassa Ruotsi hintatasoa.

Illallispöydissä käytiin vilkasta keskustelua metsällisistä ja kaikista muistakin mieleen tulleista aiheista.

Maittavan aamupalan jälkeen oli sovittu lähtö klo 9 toisen päivän vierailukohteille. Päivän ohjelmasta vastasi Mellanskog, Ruotsin suurin metsänomistajajärjestö, johon kuuluu noin 27000 jäsentä. Mellanskog toimii Keski-Ruotsissa ja se omistaa mm. sahayhtiö Setraa. Pääisäntänä meille toimi Hans. Bussimatalla päivän ensimmäiselle kohteelle meille kerrottiin yleisesti Mellanskogista ja mitä he metsänomistajille tarjoavat. Mellanskog tarjoaa käytännössä kaikki palvelut, joita metsänomistajat tarvitsevat metsiensä hoidossa.

Tutustumiskohteena meillä oli hakkuutyömaa Rasbon yhteismaalla.

Yhteismaa on yhteisomistusmuoto, jolla voi olla omistuksessaan maata, metsää ja vesialueita. Tällä yhteismetsän leimikolla oli kokoa noin kahdeksan hehtaaria ja puuta kertyi hakkuusta 2000 m³. Tälläkin työmaalla hakkuun alkuunpanijana oli kirjanpainaja. Kuusista iso osa oli jo kuivia, mutta jonkun verran kertyi tervettäkin puuta. Männyt jätettiin pystyyn, jos ne eivät osuneet ajouralle. Lopputulos oli metsämiehen silmään paikoitellen vähän villi.

Kysymyksiä esitettiin runsaasti ja niihin saatiin myös päteviä vastauksia.

Metsässä tulee aina nälkä, mutta sitä varten oli metsään tuotu maittavaa lihakeittoa lisukkeineen. Keitto maistui luonnon helmassa todella maukaalle. Vatsat täysinä käytiin vielä viimeiset keskustelut isäntien kanssa. Keskustelua

herätti mm. mihin kuivaa puuta käytetään? Tällä hetkellä se menee energiapuuksi, mutta aikaisemmin sitä on myyty mm. Saksaan sahattavaksi. Sahaukseen liittyi seuraavakin vierailukohde, Nybyssä sijaitseva Setran saha. Saha tuottaa vuodessa valmista mäntysahatavaraa noin 200 000 m³, josta puolet menee vientiin ja puolet jää Ruotsiin. Tällä hetkellä sahateollisuus on aallonpohjassa rakentamisen hiipumisen takia. Samaa valitteli myös Nybyn sahan edustaja.

Välipala maastossa, sateisen sään vuoksi jäi varsinainen ryhmäkuva ottamatta.

Sahavierailun jälkeen meillä oli vielä ohjelmassa tutustuminen paikallisen metsänomistajan metsiin ja tapaan, jolla hän metsiänsä hoitaa. Metsänomistaja oli lupsakka eläkeläinen Calle, joka oli tehnyt päivätyönsä Jällaskolanissa koneopettajana. Eläkkeelle lähtiessään hän oli saanut ostaa työpaikaltaan vanhan Ösan ajokoneen. Tuosta koneesta hän oli selvästi ylpeä. Callella oli ollut vuosien varrella vieraita metsässään mm. EU:sta ja Ruotsin hallituksesta ja hän kertoikin tottuneesti asioista huumoria unohtamatta. Hieman hän valitteli, että nyt kun olisi aikaa hoitaa metsiä alkaa vanhuus vaivata.

Muutama tankillinen tai akullinen on hänelle päivässä riittävä määrä metsätöitä. Kahvin ja sämpylän jälkeen hyvästelimme isäntämme ja suuntasimme kohti Tukholmaa.

Alkumatka sujui joutuisasti, mutta lähempänä Tukholmaa alkoi ruuhka hidastaa menoa, välillä matka eteni kävelyvauhtia. Liikenne oli vilkasta ja bussinkuljettajan kanssa navigoimme parhaamme mukaan satamaan. Jossain kohtaa olisi ehkä pitänyt valita reitti toisin, mutta saimme samalla kiertoaajelun lähes Tukholman keskustaan ja kaikesta huolimatta olimme hyvissä ajoin ennen laivan lähtöä satamassa. Ilta laivalla kului hyvästä ruoasta nauttien ja taxfree-ostoksia tehden.

Aamulla laiva saapui Turun satamaan ja tieni muun ryhmän kanssa erkaantui. Toivottavasti matka tarjosi matkalaisille uutta tietoa Ruotsin metsistä ja myös sellaista tietoa jota voi käyttää kotimaassa omien metsien hoidossa.

Metsäammattilaisena ainakin sain valtavasti tietoa varsinkin kirjanpainajatuhoista, kirjanpainajan lisääntymisestä ja miten tuhoja voi ehkäistä.

Mikko Pihala
matkan opas ja tulkki
hankintaesimies Luvian Saha Oy

Sahalan kartano ja Versowood 26.-27.10.2023

Erittäin onnistunut ja tietorikas retki. Veli-Jussi Jalkanen on monipuolinen metsänkasvattaja ja terveys ammattilainen. Parasta oli käynnit metsissä ja niiden omaperäinen ja todistetusti tuottoisa hoito-ohjeistus. Oppi mm: Ei pidä kasvattaa liian tiheässä.

Järjestelyt ja savusauna mahtavat. Versowoodin sahan esittely myös opettava.

Suosittelen uudelleen järjestettäväksi ! Voisin lähteä toisenkin kerran.

Hei, saimme metsänhoitoon monen näköisiä ajatuksia teoriassa ja käytännössä. Tärkeä tieto oli puiden kasvattaminen tukkipuiksi. Tämä onnistuu harvennuksella ja metsän lannoituksilla ja ojituksilla tarvittaessa.

Tutustuttiin moneen metsäpalstaan, jotka näimme käytännössä. Tilaan oli mielenkiinnostava tutustua ja retki täytti odotukset.

Viimeinen kohde puunsorvaus (Korpilahden myymälä). Hyvä nähdä puun jalostusta arvokkaaseen muotoon käsityön mittakaavassa. Pihapiirin puut voivat päätyä arvoesineiksi. Hyvä pysähdys.

Toiseksi viimeinen kohde (Versopuu Hankasalmi). Ylipäätään suursahan uumenissa kulkeminen jää extreme-kokemukseksi, jossa on melua ja pauketta ja ohikiitäviä tukkeja ja sahattua raakatavaraa.. ja lopulta muovin suojaavia trukkipaketteja. Tällä kertaa oli parasta antia retkeilijöiden kysymykset, joihin asiantuntevat vastaukset saatiin eli vastassa oli avainhenkilöitä sahaustoiminnan puolelta. Näin ollen tämäkin kohde puolsi paikkaansa. Opettavaisempana kohteena muistan Lempäälän Tappuran sahan ja Luvian sahan saliesityksen.

Sahalan kartanolla on visio hyvän elämän yhteisöstä ja siihen saikin mukavasti tartuntapintaa.

Voisin toimia sauna-assistenttina tai metsäntarkkailun puolella. Odotuksiini nähden saunaosion puolella en päässyt rentouttavaan fiilinkiin, ainoastaan lauteilla lyhyt viivähdys oli sitä. Saunominen ei niveltenyt - aikataulussa piti yrttihörppyjanoisena siirtyä linja-autolla majoituspaikan avariin tiloihin.

Metsäohjelmasta ja sen toteutumisesta yleisarvosanaksi kommentoin hyvä. Kierreltiin kantavia metsäteitä ja poikkeiltiin sopivasti havaintopaikoilla. Veli-Jussi Jalkanen selosti kiinnostavalla tavalla tehtyjä toimenpiteitä nopeuttavaan järeytymiseen pyrittäessä (väljennys ja harvakasvatus). Jälkeenpäin asiaa vahvistettiin seikkaperäisillä metsäsuunnitelmilla eli teistä ja rummuistakin oli erilliskartat.

Oja -ajourat näyttivät toimivan ja muutenkin ojituksen merkitystä painotettiin havaintokohteissa ja yleensä metsätaloudessa. Kartanolla nähtiin ojien kunnostukseen käytettävä telakaivuri (harvinainen, muistaakseni Laitilan Metallin valmistama). Samoin esillä oli tilan oma metsäkalusto

erikoisuutena kaivurista modifioitu kaatopäällä varustettu telakone, halpa ja sopiva valikoituviin kohteisiin.

Huomionarvoista - istuttajan edellä kuokkamies tasoitti ja paranteli istutusmätästä, jotta se ei sorru keskiosalta.

Pystykarsinnassa edellä kulkee alaosan karsija ja perässä ylempää karsija sopivilla välineillä.

Ajouran ja ojan väliin oli istutettu puita sitomaan ja kuivattamaan maata ja ratkaisu osoitti toimivuuttaan.

Omintakeista - reilussa kasvuvaiheessa olevissa metsiköissä puutarhasaksilla ja niissä olevilla myrkkyylokkeilla totaalilipattiin aluskasvillisuutta. Voisin ajatella omalla kohdalla vaatimaan reikäperkaukseen sopivan ko. menetelmän kannattavasti.

Edelleen samaa omintakeista perkausta varttuneemmissa havumetsiköissä eli joulukuusen

kokoista näreikköä raivaussahalla maahan lannoitteeksi ja maan varjostusta poistamaan.

Maan lämpötaloudesta ei ollut oikein tilaisuutta keskustella perusteellisemmin. Myös lannoitus käytännön toteutuksina jäi vähälle käsittelylle.

Järeitä päätehakkuuvaiheessa olevia metsiköitä ei nähty eikä myöskään tuoreita uudistuskuvioita.

Veli-Jussi on ollut isäntänä 50 vuotta ja ilmeisesti aloittanut massiivisella uudistusohjelmalla kartanon 1000 hehtaarin metsäalalla.

Lisänä jaossa oli monisteita metsänhoidosta ja Sahalan ratkaisuihin puun kasvatuksen tehostamisesta ja kannattavasta tuotannosta. Niihin en ole vielä tutustunut.

Hyvinvoinnin ja terveen elämän teemasta sen verran, että ruokapuolella sitä toteutettiin eli ei jäänyt puheiden varaan.

Voin suositella retkeä, vaikka en kaikesta vakuuttunutkaan. Omia käsityksiä se aktivoi

puntaroimaan. Järjestelyihin voinee tehdä parannuksiakin ja pieniä puutteita karsia.

Jonkin verran Sahalan tiedoissa oli epätarkkuutta mm saunan sijainti, joka oli n 700 metriä itse kartanosta.

Muuten kaikki sujui hyvin, oli täysikuukin, joka antoi lisänsä sauna seikkailuun.

Esitykset olivat lennokkaita, sisälsivät runsaasti tietoa sekä ennalta ehkäisevää terveydenhuollosta että metsänhoidosta. Sää suosi, alku sujui kartanon puistoon tutustuen; saimme kulkea sataviisikymmen vuotiaan kuusi kujanteen muodostamassa lähes luolamaisessa tilassa. Kuva ohessa. Kaiken kaikkiaan matka, joka irrotti arjesta ja antoi ajattelemisen aihetta. Erittäin mieleen jäävä retki, ajatuksia herättävä.

Päällimmäisenä

mielessä siistit tilat, hyvin hoidetut pihat, metsänpohjakin vaikutti osalla lohkoista lakaistuilta. Metsäasiaan en puutu, jätän sen asian ryhmän asiantuntevimille.

Sahalan ruoka oli erittäin maukasta. Kerroin tämän myös emäntä Tarjalle. Häneltä sain muikkulaatikkoreseptin (sitä herkkua meille tarjottiin päivällisellä). Täytyy tehdä kotona pikapuolin.

Isännän terveysluennot olivat vahvaa kuultavaa. Paljon kyseenalaistin mielessäni, mutta myös jätän asioita hautumaan. Hän puhui tärkeää asiaa suuterveydestä, ravinnosta, liikunnasta, yhteisöllisyydestä jne. Aivo-Mix mausteseosta tein jo kotona isännän ohjeen mukaan. Ja hyvin toimi keitossa. Eli tehostan jatkossa suositeltujen mausteiden, yrttien käyttöä. Lisäravinteiden käyttöä en lisää.

Satulatuoli-tehdas oli mielenkiintoista nähdä. Töissä oli viimeiset 9 vuotta satulatuoli käytössä ja kyllä itsellä ainakin se vaikutti suotuisasti selän terveyteen.

Liitteenä oleva kuva: olemme juuri saapuneet kartanon pihaan. Sää on upea, kirpsakka. Meillä on lämpimästi pipot päässä, isäntä Veli-Jussi Jalkanen ottaa meidät vastaan paljain päin.

Sahalan kartanon palaute retki oli oikein mielenkiintoinen ainoa negatiivinen asia savusaunalle mentiin aivan pimeässä jyrkkä huurteinen liukas nurmikko ei kaidetta ei rappuja. Laituri mistä sai mennä uimaan erittäin liukas, lämmin vesi puutui.

Kyllä oli metsänhoidollisesti opettavainen matka. Terveysasioissa oiottiin kyllä mutkat suoriksi ja väitteet olivat välillä vähän yliampuvia ja väritettyjä. Mutta perusasia molemmissa oli varmaan ihan oikea, piti vain suodattaa se varsinainen tieto sieltä esiin.

Metsät olivat lähestulkoon kaikki yhden tai korkeintaan kahden puulajin kuvioina. Kun maapohja oli tasainen turvemaa, tuli väistämättä mieleen puupelto. Mutta kieltämättä hyvin tuottava sellainen. Isännän neuvot metsänhoidossa herättivät ajatuksia, vaikka eivät sovikaan suoraan omaan metsääni.

Matka oli itselleni tarpeellinen, koska itselläni on samassa kehitysvaiheessa olevaa koivumetsää kuin Jalkasellakin. Hän kannusti kuulijoita lisäämään koivun kasvatusta, sillä koivikon perustaminen välillä havumetsään parantaa metsän pohjaa.

Kartanolla oli muutenkin paljon nähtävää mm. vanhat rakennukset, idearikkaan isännän keksinnöt, vanhassa navetassa toimiva satulatuoleja valmistava vientiyritys ja yleinen hyvä järjestys, työkaluilla oli oma paikkansa ja niitä pidettiin siellä. Terveysluennot olivat melkoinen tietopaketti. Aion yrittää parantaa tottumuksiani,

Kotona ollaan ja reissu oli erinomainen ja kaikki oli ihastuneita. Ainoa joka hieman huolestutti oli tämä savusauna reissu yön pimeydessä laskeutua sinne mustan virran ääreen, mutta sekin sujui ongelmitta.

Oli mielenkiintoinen reissu. Näimme kuinka puuta kasvatetaan tehokkaasti hylkäämällä harvennusmallit ja metsänhoidon suositukset. Puuta kasvaa vauhdilla ja metsät näyttää terveeltä. Naavaa näkyi isoissa kuusissa. Suometsät, jotka yleensä ovat ryteiköitä, olivat hyvässä kahden sukupolven puuston kasvukunnossa.

Näin käytännössä omat ajatukseni. Kuitupuuta ei kannata kasvattaa. Harvennusmallit ja suositukset tähtäävät hyvään kuutiomäärään ei hyvään Euromäärään. Homma hoituu, jos omistaa paljon, esim. n. 1000 ha, metsää ja on oikeus tehdä itse leimikoita ja hallita omaisuuttaan. Jos joutuu käyttämään ns. ammattilaisia leimikon tekemiseen, hakkuutapaan, uudistamiseen, olet niiden ja yleisten ohjeiden armoilla.

Omat viimeajan kokemukset;

Viimetalven kaupassa oli päätehakkuuta ja harvennusta. Päätehakkuussa meni aukoksi keskenkasvuista metsää, koska Metsäänpestefi:ssä oli "uudistuskypsä". Puunostaja ei käynyt kuviolla vaan katsoi koneelta uudistettavat kuviot, Ja tuskin käynti olisi asiaa muuttanut, koska ostaja oli juuri koulusta päässyt

metsänhoitaja. Ja yhtiö tarvitsi kuitua. Päätehakkuun tukkiprosentti vähän yli 60%. Harvennukset sattuivat juuri pahimpaan aikaan mediassa olleen uutisen jälkeen, jossa Metsäkeskuksen mukaan kaikki harvennukset tehdään yli suositusten. Ensiharvennuksessa oli taimikonhoidossa tiheäksi jäänyt metsä. Harvennuksen jälkeen puuta jäi 2000 kpl / ha. Siis istutustiheys. Motokuski ei pyynnöstäni huolimatta uskaltanut ottaa enempää, koska juuri oli tullut uudet harvennusohjeet.

Ohessa kuva parivuotta sitten tehdystä ensiharvennuksesta toiseksi suurimmalla Johndeere motolla. Kaupassa avusti ja ns. valvoi MHY. Jäljelle jäävä puusto on keskimäärin harvennusmallin mukainen. Isot ajourat ja muuten ylitiheä. Ei kasva tukkia moneen vuoteen.

Tässä on esimerkki Sahalan mallin täysin päinvastaisesta tavasta.

Versowoodin vierailu oli tyypillinen sahan läpijuoksukilpailu. Sivulleen ei ehtinyt katsoa. Pihassa juteltiin jonkun aikaa. Paljon oli myymätöntä tavaraa kentällä. Varmaan seisokki odottaa oven takana.

Muuten mukava reissu, hyvä porukka ja oheispalvelut ruoka ym. toimi. No yöpaikan olisi voinut lämmittää vorokauden aikaisemmin, nyt jäi lämmin kämppä.

Kyllähän V-J Jalkasesta riittäisi juttua, ehkä joku toinen kertoo enemmän.

TASEMON vierailu Carbofex Oy:llä 25.10.2023

Carbofex Oy on vuonna 2016 perustettu Biohiiltä tuottava ja biohiiliteknologiaa kehittävä kasvuyritys. Se on Suomessa alansa edelläkävijä, mutta myös Euroopan ensimmäinen teollisen mittakaavan biohiilen tuottaja. Yritys kehittää tuotannossa tarvittavaa teknologiaa, sekä soveltaa ja markkinoi kehittämäänsä tekniikkaa.

Biohiili eli biomassasta tuotettu hiili on pitkäaikainen hiilivarasto. Biohiilen suodatuskykyä voidaan hyödyntää monilla eri tavoilla esimerkiksi kasvualueina ja sitomaan fosforia maataloudessa, kaatopaikoilla, teollisuudessa ja kaupungeissa. Sen avulla estetään esimerkiksi fosforin päätyminen luontoon ja kunnalliseen jätevedenhuoltoon. Biohiili säilyy maaperässä tuhansia vuosia.

Pirkanmaalla perustetun Carbofexin tavoite on edistää vihreää siirtymää. Toiminta on alusta alkaen tähdännyt kohti selkeää päämäärää: olla maailman suurin hiilidioksidin sitoja. Tähän mennessä Carbofex on muuttanut lähes 10 000 tonnia biomassaa biohiileksi ja sitonut vastaavan määrän hiilidioksidia takaisin maaperään pysyvästi. Yritys pyrkii tulevaisuudessa sitomaan vuosittain entistä enemmän hiilidioksidia. Tavoitteisiin pääseminen vaatii vielä toiminnan teollistamista ja biohiilimarkkinoiden vakiinnuttamista niin

Suomessa kuin globaalistikin. Nykyisin päästökauppa tukee toiminnan kannattavuutta.

Carbofexin ensimmäinen laitos käynnistyi 2017. Yritys muutti toimintansa Tampereen Hiedanrannasta Nokian Kolmenkulmaan syyskuussa 2022. Muuttamisella oli iso merkitys. Uudet tilat mahdollistavat tuotannon teollistamisen ja biohiililaitosten toimitukset asiakkaille. Ensimmäisen laitostoimituksen tilausta odotellaan lähiaikoina.

Carbofex valmistaa laitoksessaan biohiiltä pyrolyysin avulla puujätteestä. Tuotantoon käytetään pääosin ensiharvennuspuuta, joka jäisi muuten metsään tai poltettaisiin hakkeena. Myös teollisuuden sivuvirroista saatavia biomassoja voidaan hyödyntää. Tällaisia syntyy metsäteollisuudessa esimerkiksi mekaanisesta puunjalostuksesta eli puiden sahaamisesta ja höyläämisestä ja paperiteollisuudesta sellun valmistuksesta. Oikeastaan voidaan hyödyntää melkein mitä vain, kuten myös maatalouden sivuvirtoja, muun muassa olkea, josta iso osa jää peltoon. Kuitenkin toistaiseksi puuta on helpoiten saatavilla.

Yritys tähtää toimintansa 25-kertaistamiseen seuraavan viiden vuoden aikana. Tavoitteeseen pääseminen tarkoittaisi sitä, että yrityksen teknologialla valmistetuilla biohiililaitoksilla sidottaisiin vuodessa jopa 50 000 tonnia hiilidioksidia. Biohiilien tuottamisen sivutuotteena syntyy ylijäämälämpöä ja pyrolyysiöljyä. Myös ne hyödynnetään. Nykyisin tuotetusta biohiilestä suurin osa käytetään kasvualustana ja maanparannusaineena. Kuluttajapakkauksille todettiin vierailulla selkeää kiinnostusta.

Carbofex työllistää noin parikymmentä henkeä. Kasvuhakuinen yritys pyrkii luomaan suoraan ja välillisesti Nokialle tulevien vuosien aikana kymmeniä uusia työpaikkoja vihreän teknologian parissa.

Merkittävänä saavutuksena voidaan pitää, että yritys on mukana kilpailemassa Elon Muskin Xprize Carbon Removal -kilpailussa kymmenistä miljoonista euroista. Kilpailun tavoitteena on hillitä ilmastonmuutosta innovaatioiden avulla. Vierailullamme yritystä esitteli markkinointipäällikkö Kim Lehiö ja hallintopäällikkö Anna Ylönen.

Veikko Rouhiainen

METSÄTAITOKISAN OSALLISTUJIEN HAASTATTELUT

1. Mikä oli voittamisesi / sijoittumisesi salaisuus ?
2. Mistä olet innostunut taitokisoissa ja mikä sai aikanaan mukaan ?
3. Kuinka innostaisit nuorempia ja uusia osallistujia mukaan ?
4. Mitä koet saavasi kisoihin osallistumisesta ?
5. Vapaa sana, mitä haluat sanoa ?

Katja Kangasmäki

1. Taitoa ja paljon tuuria
2. Kilpailuissa yhdistyy luonnossaolo ja mukava kilpailu
3. Jos metsä vähänkin kiinnostaa, niin rohkeasti mukaan ! Joka kerta oppii uutta ja jokainen metsä on erilainen.
4. Kilpailut ovat tavallaan mukava irtiotto arjesta ja välillä onnistumisen tunne on mukava bonus
5. Metsätaitoilu on mukava harrastus ja sopii kaikille. Se kehittää osaamista metsäasioissa ja auttaa oman metsänkin asioissa.

Matti Äijö

1. Olen käynyt metsätaitokisoissa jo 45 vuoden ajan vaihtelevalla menestyksellä. Kisoissa käynti kehittää niitä taitoja jotka ovat tarpeen metsänomistajalle.
2. Olen lapsesta asti harrastanut suunnistusta ja hiihtoa, kun sitten päädyin metsäalalle ja metsänomistajaksi, niin metsätaitokisoissa käynti alkoi luonnostaan ja varmasti siihen vaikutti myös vanhempien metsäammattilaisten kannustus.

3. Metsänomistajalle metsätaitoilu on jatkuvaa oppimista ja oman ammattitaidon kehittämistä. Kilpailu, jossa on mitatut koealat on "varmaa" tietoa, oppia voi soveltaa oman metsän arviointiin, vaikkapa kokonaispuusto/m³/ha, tai metsätyyppi, ym.
4. Oma metsällinen ammattitaito paranee. Vaikka välillä kisa menee vähän huonommin, niin niistä virheistäkin oppii. Kiinnostus omaa metsää kohtaan nousee ja päätöksien teko siellä selkeentyy.
5. Kannustan kaikkia jäseniä osallistumaan metsätaitokisoihin., varsinkin uusia metsänomistajia. Vaikka alkuun tulisi "nollavastauksia", niin nekin nostavat metsänomistajan ammattitaitoa. Kokoontumisissa muodostuu myös hyviä sosiaalisia kontakteja toisiin metsänomistajiin.

Aku Äijö

1. Keskittyminen omaan suoritukseen
2. Mottien mittaamisen nyökkisäännöt ja mittaamistaitojen treenamainen ja tämän tietotaidon hyödyntämismahdollisuudet metsätöissä ja kauppoissa.

3. Kisoissa ei kerkeä miettimään arkihuolia, kun koe-alat antaa hyvän kuvan suomen metsien tilasta ja kierroksen aikana tulee käytettyä päätä samalla, kun ihailee kauniita maisemia.
4. Tähän mennessä kisat ovat pitäneet nöyränä, mutta joka kerta oppii jotain uutta.
5. kautta alkaa hahmottumaan nopeasti eri-ikäisten metsien erot ja metsänkäsittelyn merkitys. On hyvä nähdä ihan silmällä esimerkiksi pitääkö excel-laskelman tulokset paikkansa maastossa tai toisinpäin

Arvo Rajala

1. Kokemuspohjainen harrastus, jossa kilpaillen taito kehittyi
2. Metsäkouolun aikana alkoi metsäkisoissa käynti. Kilpailuvietti saa mukaan kisoihin

3. Esimerkiksi metsänhoitoyhdistyksen kisoihin on ollut helppo osallistua metsänomistajien, tosin vaatii omaa kiinnostusta.
4. Kilpailut ovat sosiaalinen tapahtuma samanhenkisten ihmisten seurassa ja samalla tietysti mahdollisuus kilpailla.
5. Metsänomistajan näkökulmasta metsätaitoilu kehittää: Esimerkiksi osaamisen ja ymmärryksen myötä on mahdollista puukaupoissa saada maksimaalinen hinta, kun ymmärtää miten puun maksimaalinen käyttö toteutuu esimerkiksi katkonnassa hakkuussa.

TERVEHDYS METSÄNOMISTAJIEN YHDISTYKSEEN

Kiinteistörasitteista ilmestyi juuri uusi kirja, jos sellainen metsänomistajia kiinnostaa, sen esittelyt ovat tuossa .

Tuo rasite-kirja sisältyy myös kirjapakettiin, johon kuuluvat lisäksi aiemmin ilmestyneet kirjat Osuudet yhteisiin osana kiinteistöä ja Kiinteistöjen rajat ja rajamerkit.

Kustantajana myyn syksyn ajan rasitekirjaa hintaan 25 € ja tuota kirjapakettia hintaan 60 €, hintoihin sis. alv ja lähetyskulut. Kirjoja saa tietenkin myös kirjakaupoista.

Aune Rummukainen
Rionmaantie 13
37420 VESILAHTI

Kiinteistöjä on Suomessa yli kaksi miljoonaa ja erilaisia rajamerkkejä noin 12 miljoonaa. Rajamerkeistä arvellaan hävinneen 20 %. Rajamerkkejä ovat rajapyykit ja rajaviitat, mutta uusia rajaviittoja ei enää nykyisin rakenneta. Maantie- ja rautatiealueiden rajoilla käytetään myös paaluja. Rajamerkki voi sijaita varsinaisen rajapisteen sivussa tai se voidaan merkitä rajapyykkiparilla. Kiinteistöjen rajat voivat olla suoria, kaarevia tai luonnollisia rajoja. Kaikki nämä seikat käyvät ilmi maanmittaustoimitusten kartoilta ja asiakirjoista. Historiallisista syistä Suomessa on myös ennestään määräämättömiä rajoja

vesialueilla ja entisillä tiealueilla. Rajamerkkien säilyttämiseksi ne tulisi merkitä maankäyttöhankkeissa. Mikäli rajamerkin tiedetään olevan vaarassa kadota maankäyttöhankkeen yhteydessä, se kannattaa siirtää sivuun rajamerkinsiirtotoimituksessa, joka tulee halvemmaksi kuin kadonneiden rajamerkkien rajankäynnit. Rajamerkit kärsivät myös ajan myötä: kiviset rapautuvat, puiset lahoavat ja korroosio syö metallisia rajamerkkejä, joten rajankäyntien tarvetta riittää tulevaisuudessakin. Erilaiset kiviset, puiset, metalliset sekä muut rajamerkit on esitelty kirjassa kuvin ja niihin eri aikakausina kohdistuneet vaatimukset on käyty läpi. Kirjassa on esitelty asiakirja- ja karttaesimerkein kiinteistöjen rajojen ja rajamerkkien käsittelyä maanmittaustoimituksissa ja toimitusten asiakirjoissa käytettyjä erilaisia merkintätapoja. Lisäksi on käsitelty toimituskustannuksia ja rajojen avaamista omatoimisesti. Lukijan huomiota kiinnitetään myös rajamerkin säilyttämiseen maankäyttöhankkeissa. Kirjassa on havainnollistavia kuvia, karttoja ja asiakirjaesimerkkejä yhteensä yli 90. Tästä varsin käytännöllisestä kirjasta on apua kaikille kiinteistöjen ja kiinteistöjen rajojen kanssa työskenteleville, maanomistajille sekä opiskelijoille maanmittausalalla, maa- ja metsätaloudessa sekä maanrakentamisessa. Myös historiasta kiinnostuneille kirjalla on käyttöä.

Kiinteistöärasitteita on Suomessa noin 180 000 kappaletta ja ne koskettavat arviolta noin puolta miljoonaa kiinteistöä. Kiinteistöärasitteet kuuluvat nimensä mukaisesti kiinteistöihin, niiden ulottuvuuteen ja ne merkitään

kiinteistörekisteriin. Ne ovat käyttöoikeuksia muiden rekisteriyksiköiden alueella ja niillä pyritään edistämään oikeutetun kiinteistön tarkoituksenmukaista käyttöä. Kiinteistörasitteiden tyypit on säädetty kiinteistönmuodostamislaissa. Niitä ovat esimerkiksi venevalkamat, autopaikat, veden ottamiseen ja johtamiseen, viemärijohtoihin ja muihin johtoihin liittyvät käyttöoikeudet. Asemakaava-alueelle perustetaan kiinteistörasitteina myös kulkuoikeuksia, jätteiden kokoamispaikkoja ja yhteispihoja. Ranta-asemakaava-alueilla kiinteistörasitteina on lisäksi uimapaikkoja ja yhteiskäyttöalueita. Pääsääntöisesti kiinteistön omistajien tulee sopia kiinteistörasitteiden perustamisesta. Kiinteistörasitteita vastaavia käyttöoikeuksia voidaan järjestellä myös muulla tavoin. Maanomistajat voivat keskenään sopia käyttöoikeuksista ilman että niistä perustetaan kiinteistörasitteita tai joissain tapauksissa vastaava käyttöoikeus voidaan perustaa viranomaispäätöksin.

Kirjassa on esitelty kiinteistörasitteiden historiaa ja taustoitettu niiden kehitystä. Kiinteistörasitetyypit on käsitelty ja niitä on havainnollistettu kuvin ja karttaesimerkein. Kiinteistörasitetyyppien yhteydessä on käyty läpi millä muulla tavoin vastaava oikeus voidaan perustaa. Lisäksi kirjassa on perehdytty kiinteistörasitteiden käsittelyyn sekä niiden käyttöön ja hallintoon. Kiinteistörasitteiden hallinnointi on säädelty nykyisin ainoastaan yhteisen ojituksen, yksityistielain mukaisten käyttöoikeuksien ja yhteiskäyttöalueiden osalta. Muiden kiinteistörasitteiden hallinnon järjestäminen selkeyttäisi niiden käyttöä.

"Maailman vanhin osakeyhtiö on Stora (perustettu v. 1288). Nykyisin yhtiö toimii nimellä Stora Enso." (lähde: Hannu Sokala, 2023, Maailman 50 vaarallisinta sukua, s. 13)